

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

7/37911
GK 70

Sayı : E-69602026-610 - 61797119
Konu : Soru Önergesi (7/37911)

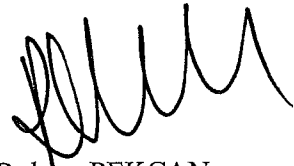
25.02.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25.12.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.756665 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Ankara Milletvekili Sayın Levent GÖK tarafından verilen 7/37911 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Cad. No.151 Çankaya/ANKARA

Telefon No: (0312) 449 1338-36

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Bilgi İçin:Soru Önergeleri Birimi

Faks No: (0312) 449 13 41

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Ankara Milletvekili Sayın Levent GÖK'e ait 7/37911 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-5) Covid-19 pandemisinin küresel ticarete yol açtığı olumsuz etkiler lojistik alanında da hissedilmekte ve bu sorunlar Bakanlığımıza da çeşitli kanallardan intikal ettirilmektedir. Küresel pandeminin de etkisiyle ithalat-ihracat dengesizliğinin navlun ücretlerinde artışa sebep olması, rezervasyonlarda yaşanan aksaklıklar, pandemiye bağlı olarak destinasyon ve sefer sayılarının azalması ve azalan ihracat/ithalata bağlı talep daralması gibi sorunlar tüm taşımacılık türlerinde fiyatlara artış olarak yansımıştır.

Bu çerçevede yaşanan en önemli sorunlardan biri de konteyner arzında yaşanan sorunlardır. Dünyada deniz ticareti içerisinde konteyner taşımacılığı önemli bir yer tutmakta ve Çin ile Avrupa, Amerika gibi ana kıtalar arasında Doğu ve Batı hattı üzerinde önemli bir ticaret hacmine konu olmaktadır. Uğrak limanları ile ilgili her türlü etkileşim gemi pozisyonlarını değiştirdiği gibi, konteyner pozisyonlamalarını da değiştirmektedir. Bununla birlikte, konteyner bulmada karşılaşılan sıkıntılar ve yükselen fiyatların küresel pandeminin yarattığı genel kırılganlığın küresel değer zincirlerinde yol açtığı darboğazdan ve Covid-19 pandemisinden dolayı konteyner hatlarına beklenenden çok daha fazla talebin gerçekleşmesinden ve yeni oluşan şartlara karşılık önde gelen konteyner taşıma şirketlerinin yeniden pozisyonlama yapamamasından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Konteyner teminine ilişkin sorunun bir an önce çözülmesini teminen Bakanlığımızca çalışmalar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığı ile işbirliği halinde sürdürülmektedir. Bu çerçevede sektör temsilcileri ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Önceki yıllarda olduğu gibi ülkemizde de konteyner üretiminin tekrar başlaması için girişimlere başlanmıştır. Bu hususta anılan Bakanlıklarla birlikte konteyner üretiminin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, ülkemizdeki prefabrik üreticilerinin yerli konteyner üretimi konusunda Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi ve kısa zamanda üretime başlamalarının sağlanması hedeflenmektedir. Bu sayede, tüm dünyada yaşanmakta olan boş konteyner/gemi/hat sorununun çözümüne yönelik olarak ülkemizde önemli gelişmelerin kaydedilmesi beklenmektedir.

Bununla birlikte, hava, kara ve deniz taşımacılığı ile ihracatımızda navlun maliyetlerinin azaltılması yönünde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız ile ivedi olarak bir çalışma grubu kurularak ihraç güzergâhlarımızda yaşanan sorunların çözülmesi yönünde aksiyon planlarının oluşturulması ve firmalarımızdan alınan bilgiler kapsamında navlun maliyet faktörlerinin detaylı analizleri yapılarak navlun maliyetlerimizin yönetilebilir seviyelere çekilmesi yönünde çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Özellikle karayolu geçiş ücretleri ile denizyolu taşımacılığında ortaya çıkan navlun fiyatlarında artışların ihracatımıza olumsuz etkilerinin bertaraf edilmesi noktasında, demiryolu ve havayolu taşımacılığının geliştirilmesi ve böylece modlar arasında çeşitliliğin sağlanması Bakanlığımızın önemli hedeflerindendir. Demiryolları ile ilgili hedefe yönelik olarak başta Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı olmak üzere, TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü, TCDD Taşımacılık A.Ş. ve sektör kuruluşları ile detaylı çalışmalar yürütülmektedir. Bu çalışmalar

kapsamında, demiryollarımız özelinde modlar arası (intermodal) ve çok modlu (multimodal) uygulamaların geliştirilmesi; ihracatımızda demiryolu taşıma payının artırılması; başta dış ticaret uygulamalarına hizmet etmek üzere ülkemizde hızlı, esnek, emniyetli, güvenilir ve entegre bir demiryolu ulaştırma sisteminin tesis edilmesiyle lojistik maliyetlerin düşürülmesi hedeflenmektedir.

Coğrafi konumu itibarıyla, aktarma merkezi niteliğinde bulunan ülkemizin bu avantajını pratik faydaya dönüştürecek önemli projelerden biri de Kuşak ve Yol Projesi'dir. Avrupa ve Asya'yı birbirine bağlayan alternatif güzergâhlardan olan ve ülkemizin de üzerinde yer aldığı Orta Koridor'un önemli bir parçası olan Hazar Koridoru'nun tam anlamıyla işlerlik kazanması bahsettiğimiz coğrafi avantajımızın tam olarak kullanılabilmesinin önünü açacaktır. Ülkemizde bu anlamda son yıllarda yapılan en önemli atılımlardan biri Bakü-Tiflis-Kars (BTK) demiryolu hattının kullanıma açılmasıdır. Söz konusu proje ile Gürcistan, Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan, Rusya ve çevre ülkeler ile dış ticaretimizin olumlu şekilde etkilendiği görülmektedir. BTK demiryolu hattı, bölgenin ekonomik potansiyelinin ortaya çıkması ve bu ekonomilerin entegrasyonu için en pratik çözüm yollarından biri olarak görülmektedir. Bu bağlamda, BTK hattının gerek diğer demiryolu hatlarıyla gerekse de diğer taşımacılık modlarıyla entegre edilmesi, kapasite ve kullanılabilirliğinin artırılması Kuşak ve Yol Projesinden ülkemiz ekonomisi, dış ticareti ve lojistik sektörünün azami fayda sağlaması açısından büyük önem taşımaktadır.

Ülkemiz kısa mesafe deniz yollarından faydalanmak üzere, başta Ro-Ro taşımacılığının geliştirilmesi olmak üzere alternatif lojistik güzergâhlarının oluşturulması, alternatif modların kullanımı ve bunun için gerekli tedbirlerin alınması temel faaliyetlerimiz arasında yer almaktadır. Bu noktada ilgili kurum ve sektör temsilcilerimiz ile koordineli olarak ihracatçılarımızı alternatif güzergâhlar ve taşımacılık türlerini kullanmaları konusunda yönlendirilmeye çalışılmaktadır.

Yine diğer önemli bir husus Yurt Dışı Lojistik Merkezlerle (YDLM) ilgili yapılan çalışmalardır. Bu çerçevede hazırlanan 3080 sayılı "Yurt Dışı Lojistik Merkezlerin Desteklenmesi Hakkında Karar" 14.10.2020 tarihli ve 31274 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Mezkur Karar uyarınca işbirliği kuruluşlarının YDLM'nin faaliyete geçirilmesine yönelik olarak gerçekleştirecekleri kurulum, bilişim dâhil yatırım, ruhsat ve izin giderleri 5 milyon ABD Dolarına kadar, açtıkları birimlerin kira, komisyon ve kullanım giderleri yıllık 3 milyon ABD Dolarına kadar, reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetleri, danışmanlık hizmeti alımına yönelik giderleri ve istihdam harcamaları yıllık 700 bin ABD Dolarına kadar desteklenebilecektir. YDLM'lerde yer alacak kullanıcıların gümrükleme, ambalajlama, elleçleme, dağıtım, depolama, paketleme, paletleme gibi giderleri için ise yıllık 100 bin ABD Dolarına kadar destek sağlanacaktır. YDLM'ler beş yıl süresince desteklenecek olup son üç yıllık ortalama kapasite kullanım oranı en az yüzde elli olanlara beş yıla kadar ilave süre verilmesi mümkün olacaktır.

YDLM'lerin, Türk ihraç ürünlerine ilişkin depolama, yükleme ve boşaltma, elleçleme, sevkiyat, kargo birleştirme ve bölme ve ilgili ülkenin iç kesimlerine dağıtım hizmetlerini sunan alanlardan oluşması hedeflenmektedir. Kurulacak lojistik merkezlerin ihracatçılarımızın talep ve ihtiyaçları çerçevesinde tüm sektörlerle ve ürün gruplarına hizmet verebilecek şekilde tesis edilmesi ve desteklenmesi planlanmaktadır.

Afrika, Amerika, Avrupa, Rusya ve Uzak Doğu'daki stratejik bölgelerde kurulacak YDLM'ler ülkemiz ihraç ürünleri için birer dağıtım merkezi görevini üstlenecek ve bu merkezler ile söz konusu bölgelere yönelik olarak sürdürülebilir ihracat artışı sağlanacak, dış ticarete maliyetler azaltılacak ve ihraç ürünlerimiz yeni pazarlara en etkin ve verimli yoldan ulaştırılarak ihracatçılarımızın rekabet gücü artırılabilecektir.

Diğer taraftan, başarılı bir e-ticaret stratejisinin temelini, rekabetçi fiyatların yanı sıra, etkin bir lojistik hizmeti sunulması da oluşturmaktadır. Lojistik, e-ticarete yönelik stratejik fiyatlandırma ve müşteri memnuniyetinde kilit rol oynamaktadır. Bu bağlamda, yurtdışında kurulması planlanan lojistik merkezlerde Türk e-ticaret girişimlerinin lojistikle ilgili ihtiyaç duyabilecekleri gümrükleme, ambalajlama, birleştirme ve ayırma, elleçleme, envanter yönetimi, dağıtım, depolama, iade işlemleri, ikmal, paketleme, paletleme, yükleme gibi birçok konuda hizmet ve destek sağlanması öngörülmektedir.

Ayrıca, YDLM'lerin, küresel ticarete payı hızla artan e-ticaret girişimlerinin lojistik imkân ve kabiliyetlerini artırarak, bu tarz girişimlerin başarılı birer yatırıma dönüşmesinde önemli bir role sahip olacağı düşünülmektedir. Bu açıdan YDLM'ler uçtan uca ve dijitalleştirilmiş çözümlerle aynı zamanda ülkemizin e-ihracat operasyonlarının geliştirilmesinde ve hızlandırılmasında da önemli rol oynayacaktır.